

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 286/2013-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. októbra 2013 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Petra Brňáka v konaní o sťažnosti Mgr. Ing. J. S., L., zastúpeného advokátkou JUDr. E. K., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 8/2007, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Mgr. Ing. J. S. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 8/2007 **p o r u š e n é b o l o .**
2. Okresnému súdu Bratislava I **p r i k a z u j e ,** aby v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 8/2007 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Mgr. Ing. J. S. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý zaplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava I je p o v i n n ý uhradiť Mgr. Ing. J. S. trovy právneho zastúpenia spolu v sume 269,58 € (slovom dvestošesťdesiatdeväť eur a päťdesiatosem centov) na účet jeho advokátky JUDr. E. K., P., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 286/2013-13 z 29. mája 2013 prijal na ďalšie konanie s'ťažnosť Mgr. Ing. J. S., L. (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. E. K., P., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 8/2007.

Zo s'ťažnosti a z jej príloh vyplýva, že s'ťažovateľ doručil okresnému súdu 15. januára 2007 žalobu, ktorou sa domáhal zaplataenia náhrady škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora, ktorá bola zaevidovaná pod sp. zn. 22 C 8/2007.

Okresný súd v predmetnom konaní nereagoval na podanie s'ťažovateľa z 8. apríla 2008, ktorý ho požiadal o nariadenie pojednávania. S'ťažovateľ v záujme ochrany svojich práv podal 1. júna 2009 s'ťažnosť na priet'ahy, ktorú predsedníčka okresného súdu listom sp. zn. Spr. 2119/09 z 9. júna 2009 vyhodnotila ako dôvodnú.

Aj v priebehu ďalšieho konania okresný súd konal neefektívne a so zbytočnými priet'ahmi, keď o procesnom návrhu s'ťažovateľa z 28. mája 2010 nerozhodol v primeranej lehote a taktiež mu „*neumožnil plnohodnotnú realizáciu jeho ústavných práv, vyjadriť sa k rozšírenému návrhu zo dňa 28. 05. 2010, navrhnuť dôkazy a dosiahnuť tak rozhodnutia vo veci samej ako celku*“.

Keďže okresný súd v predmetnej veci i naďalej nekonal, s'ťažovateľ podaním z 30. decembra 2010 podal opakovanú s'ťažnosť na priet'ahy, na ktorú predsedníčka okresného súdu odpovedala listom sp. zn. Spr 2359/2010 z 20. januára 2011, v ktorom ju vyhodnotila taktiež ako dôvodnú.

Okresný súd o návrhu s'ťažovateľa na zmenu žalobného návrhu rozhodol po viac ako dva a pol roku uznesením z 9. novembra 2012.

K predĺženiu konania v tejto veci prispel aj žalovaný (Slovenská republika – Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky), a to „*podaním šikanózneho a účelového návrhu doručeného súdu 06. 02. 2012 na zloženie preddavku na trovy konania podľa §-u 141a O. s. p., ktorý porušovateľ uznesením č. k. 22C 8/2007-270 zo dňa 09. 11. 2012 zamietol*“. Aj v tejto súvislosti vznikol priet'ah, ktorý možno pričítať na ťarchu štátu – Slovenskej republike, keďže návrh žalovaného bol účelový, o čom svedčí skutočnosť, že žalovaný proti uvedenému uzneseniu z 9. novembra 2012 nepodal odvolanie.

S'ťažovateľ následne podaním z 15. apríla 2013 podal opakovanú v poradí už tretiu s'ťažnosť na priet'ahy v konaní. Okresný súd nariadil ďalšie pojednávanie v predmetnej veci na 22. máj 2013.

Okresný súd ku dňu spísania tejto s'ťažnosti s'ťažovateľa nevypočul k rozšírenému návrhu z 28. mája 2010 a ani po viac ako šiestich rokoch a troch mesiacoch v predmetnej veci nerozhodol.

Svojou nečinnosťou v predmetnom konaní, ako aj procesne neefektívnymi ad hoc úkonmi okresný súd predĺžil u sťažovateľa stav jeho právnej neistoty. Sťažovateľ vníma pasivitu a neefektívne, zmätočné konanie okresného súdu ako odmietnutie spravodlivosti.

Konanie v predmetnej veci pritom nie je skutkovo ani právne zložité. Nesprávny úradný postup exekútora proti sťažovateľovi za účinnosti zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zodpovednosti za škodu“) bol pritom ustálený z podnetu ministra spravodlivosti Slovenskej republiky v disciplinárnom konaní proti exekútorovi orgánom Slovenskej komory exekútorov.

Predmetná vec má pre sťažovateľa mimoriadny význam. Sťažovateľ ku vzniku prietáhov v predmetnom konaní svojím správaním neprispel.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, v ktorom vysloví, že jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 8/2007 porušené, prikáže okresnému súdu, aby v uvedenom konaní konal bez zbytočných prietáhov, prizná mu primerané finančné zadostučinenie v sume 9 000 €, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 269,58 €.

Na základe výzvy ústavného súdu sa v predmetnej veci vyjadril podpredseda okresného súdu podaním sp. zn. Spr 3583/2013 z 5. augusta 2013, v ktorom popísal priebeh konania vo veci sp. zn. 22 C 8/2007 takto: „... Dňa 15. 01. 2007 bol tunajšiemu súdu doručený návrh na začatie konania v právnej veci navrhovateľa: Ing. J. S., proti odporcovi: Slovenská republika – Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, o zaplatenie náhrady škody v sume 5.142.485,17 eura a nemajetkovej ujmy v sume 165.969,59 eura. Dňa 15. 02. 2007 výzva na zaplatenie súdneho poplatku. Dňa 12. 06. 2007 žiadosť navrhovateľa o vytýčenie termínu pojednávania. Dňa 13. 06. 2007 založený záznam o zaplatení súdneho poplatku. Dňa 27. 11. 2007 výzva súdu Prezídiu Policajného zboru Slovenskej republiky.

Súd vyzval odporcu uznesením zo dňa 27. 11. 2007 na vyjadrenie sa k návrhu na začatie konania. Dňa 06. 02. 2008 bola súdu doručená žiadosť navrhovateľa o odstránenie prieťahov v konaní. Dňa 17. 03. 2008 bolo súdu doručené vyjadrenie odporcu k návrhu na začatie konania. Dňa 13. 05. 2009 bol súdu doručený návrh navrhovateľa na zmenu žalobného petitu, čiastočné späťvzatie návrhu na začatie konania. Dňa 22. 05. 2009 výzva navrhovateľa na vyjadrenie k podaniu odporcu, výzva odporcu na vyjadrenie k návrhu navrhovateľa na zmenu žalobného návrhu. Dňa 23. 06. 2009 doručené vyjadrenie navrhovateľa. Dňa 01. 07. 2009 doručené vyjadrenie odporcu. Dňa 01. 07. 2009 žiadosť o pripojenie spisov. Dňa 22. 7. 2009 zapožičanie spisu Sro 4397/B. Dňa 17. 09. 2009 opakovaná žiadosť o zapožičanie spisu Okresného súdu Bratislava V. Dňa 22. 09. 2009 oznámenie o nemožnosti zapožičania spisu Okresným súdom Bratislava V. Dňa 14. 10. 2009 pripojený spis 14. 12. 2009. Dňa 15. 10. 2009 pripojený spis sp. zn. 10 C 128/1998. Dňa 06. 10. 2009 bolo súdu doručené podanie navrhovateľa. Dňa 15. 10. 2009 podanie navrhovateľa. Dňa 27. 10. 2009 doručenie vyjadrenia odporcu navrhovateľovi. Dňa 12. 11. 2009 pripojenie spisu sp. zn. 15 C 96/2008. Dňa 03. 12. 2009 bolo súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa. Dňa 04. 12. 2009 vyjadrenie navrhovateľa. Dňa 09. 03. 2010 oznámenie odporcu. Dňa 19. 03. 2010 bol vo veci vytyčený termín pojednávania na 19. 05. 2010. Dňa 19. 04. 2010 doplnenie žalobného návrhu. Dňa 29. 04. 2010 upovedomenie o odročení a zrušení pojednávania z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne JUDr. J. G. Dňa 11. 05. 2010 vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi JUDr. Z. D. Dňa 13. 07. 2010 súd vydal uznesenie o čiastočnom zastavení konania a pripustení zmeny petitu, výzva navrhovateľa na predloženie listinných dokladov, výzva Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky o oznámenie stavu trestného stíhania. Dňa 02. 08. 2009 oznámenie Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky. Dňa 05. 08. 2010 doplnenie podania navrhovateľom Dňa 09. 08. 2010 vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi Mgr. K. Š. Dňa 23. 03. 2010 zákonná sudkyňa určila vo veci termín pojednávania na 06. 06. 2011. Dňa 06. 06. 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na 03. 10. 2011 z dôvodu ďalšieho dokazovania. Dňa 02. 08. 2011 súd požiadal Okresný súd Bratislava V o zapožičanie spisu sp. zn. ER 59/1996 a zároveň súd požiadal Okresný súd Nové Zámky o oznámenie, či bolo na súde vedené exekučné konanie. Dňa 24. 08. 2011 Okresný súd Bratislava V oznámil súdu, že vyžiadaný spis nie je možné

zapožičať. Dňa 25. 08. 2011 bolo súdu doručené oznámenie Okresného súdu Nové Zámky. Dňa 27. 09. 2011 bolo súdu doručené vyjadrenie odporcu. Dňa 03. 10. 2011 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na termín 06. 02. 2012. Dňa 06. 02. 2012 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené z dôvodu ospravedlnenia navrhovateľa na 25. 04. 2012. V predmetnej veci na pojednávaní dňa 06. 02. 2012 odporca doručil súdu návrh na uloženie povinnosti zloženia preddavku na trovy konania podľa ust. § 141 a O. s. p. Výzvou zo dňa 24. 04. 2012 súd vyzval navrhovateľa na vyplnenie a zaslanie priloženého tlačiva pre dokladovanie pomerov účastníka konania. Výzvou zo dňa 25. 04. 2012 súd vyzval navrhovateľa, aby uviedol, či podanie doručené súdu dňa 05. 08. 2010 – Doplňenie podania – má súd vyhodnotiť ako rozšírenie návrhu na začatie konania. Dňa 28. 05. 2012 bolo súdu doručené vyjadrenie navrhovateľa, ktorým súdu oznámil, že doplnenie podania zo dňa 05. 08. 2010 je možné vyhodnotiť ako rozšírenie návrhu na začatie konania a zároveň bolo súdu doručené vyplnené tlačivo pre dokladovanie pomerov účastníkov konania, ktorý navrhuje, aby mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Uznesením č. k. 22C 8/2007-270 zo dňa 09. 11. 2012 súd návrh odporcu na zloženie preddavku zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 06. 12. 2012. Uznesením č. k. 22C 8/2007-272 zo dňa 09. 11. 2012 súd pripustil zmenu žalobného petitu. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 06. 12. 2012. Dňa 12. 02. 2013 zákonná sudkyňa vo veci určila termín pojednávania na 22. 05. 2013. Dňa 22. 05. 2013 sa uskutočnilo pojednávanie, ktoré bolo odročené na termín dňa 30. 09. 2013 z dôvodu potreby rozhodnúť o ďalšom dokazovaní.“

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu označených práv predseda okresného súdu uviedol, že zákonná sudkyňa sa v predmetnej veci vyjadrila, že od jej prevzatia 9. augusta 2010 vykonáva vo veci plynule úkony smerujúce k rozhodnutiu merita veci a ďalšie pojednávanie v predmetnej veci je nariadené na 30. september 2013, a preto považuje sťažnosť sťažovateľa za zjavne neopodstatnenú.

Vo vzťahu k argumentácii týkajúcej sa zneužitia procesného práva na podanie návrhu na zloženie preddavku na trovy dôkazu žalovaným podpredseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol, že „..... ide o procesný návrh účastníka konania, ktorý mu umožňuje

Občiansky súdny poriadok (o ktorom súd musel rozhodnúť) a rovnako podať opravný prostriedok proti danému rozhodnutiu bolo jeho právo, preto nemožno tento procesný návrh vyhodnotiť ako účelové zavinenie prietahov v konaní“.

Podľa podpredsedu okresného súdu predmetné konanie je síce poznačené zbytočnými prietahmi majúcimi objektívny charakter, pretože sú spôsobené zaťaženosťou súdneho oddelenia, a nie subjektívnym konaním zákonnej sudkyne. Tieto skutočnosti by mal podľa podpredsedu okresného súdu zväžiť ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní finančného zadosťučinenia a nepriznať ho sťažovateľovi v plnej sume.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavom súde“) vo veci sťažnosti sťažovateľa upustil od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk účastníkov a obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého má každý právo, aby sa jeho vec verejne

prerokovala bez zbytočných priet'ahov, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd pri rozhodovaní o s'ťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (čo platí, aj pokiaľ sa týka čl. 6 ods. 1 dohovoru) vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (m. m. IV. ÚS 221/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého akonáhle sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Sudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov. Ďalšia významná povinnosť pre sudcu vyplýva z § 119 ods. 1 OSP, podľa ktorého sa pojednávanie môže odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Za súčasť prvého kritéria sa považuje aj povaha prerokúvanej veci.

1. Predmetom posudzovaného konania je žaloba o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa zákona o zodpovednosti za škodu. Z obsahu súdneho spisu, z vyjadrení sťažovateľa, okresného súdu a z nimi predložených na vec sa vzťahujúcich listín ústavný súd nezistil žiadne skutočnosti svedčiace o tom, že by celková dĺžka tohto konania bola výrazne ovplyvnená právnou alebo skutkovou zložitou tejto veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria – správania sťažovateľa v predmetnom konaní – ústavný súd zistil, že sťažovateľ v predmetnom konaní aktívne využíval svoje procesné práva [podal viaceré návrhy na vykonanie dokazovania, navrhol zmenu petitu svojej žaloby, dvakrát požiadal o odročenie pojednávania, avšak svoju žiadosť doručil okresnému súdu až v deň konania týchto pojednávaní a odôvodnil ich kolíziou pojednávaní (žiadosť z 3. októbra 2011) a zdravotnými dôvodmi (žiadosť zo 6. februára 2012)]. Možno teda konštatovať, že v dôsledku uplatnenia týchto práv sťažovateľom v preskúvanom konaní došlo k predĺženiu konania v predmetnej veci na okresnom súde, čo však v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu nemožno započítať na jeho ťarchu (mutatis mutandis III. ÚS 192/02, III. ÚS 82/05).

V správaní sťažovateľa neboli zistené žiadne nedostatky, ktorých dôsledkom by pri efektívnom postupe okresného súdu v konaní mohlo byť podstatné spomalenie postupu konania v predmetnej veci. Aj na tieto skutočnosti ústavný súd pri svojom rozhodovaní v tejto veci prihliadol.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v posudzovanom konaní došlo k zbytočným prietahom, bol postup okresného súdu na rozhodovaní v predmetnej veci. Pri skúmaní uvedeného postupu okresného súdu ústavný súd vychádzal nielen

z priebehu predmetného konania popísaného vo vyjadrení podpredsedu okresného súdu z 5. augusta 2013, ale aj z obsahu spisového materiálu v predmetnej veci.

Ústavný súd zistil, že predmetné konanie bolo poznačené viacerými obdobiami nečinnosti. Za takéto obdobie možno označiť takmer deväťmesačné obdobie trvajúce od 15. februára 2007 (okresný súd zaslal výzvu na zaplatenie súdneho poplatku sťažovateľovi) do 27. novembra 2007 (zaslanie výzvy na vyjadrenie sa k podanej žalobe okresným súdom). V období od 17. marca 2008 (doručenie vyjadrenia žalovaného k podanej žalobe) do 22. mája 2009 (zaslanie doručených podaní účastníkov konania druhému účastníkovi) trvajúcom viac ako päť mesiacov okresný súd nevykonával žiadne procesné úkony. V ďalšom päťmesačnom období trvajúcom od 27. októbra 2009 (výzva okresného súdu na predloženie registrového spisu) do 19. marca 2010 (pokyn súdnej kancelárii vykonať úkony súvisiace s nariadeným pojednávaním) okrem vrátenia vyžiadaného registrového spisu okresný súd nevykonával žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu v merite veci. Za obdobie nečinnosti okresného súdu v predmetnom konaní možno označiť aj obdobie trvajúce osem mesiacov od 13. júla 2010 (pokyn vykonať doručenie uznesenia o pripustení zmeny petitu a ďalšie úkony) do 23. marca 2011 (pokyn súdnej kancelárii vykonať úkony súvisiace s nariadením pojednávania). Nečinnosť okresného súdu v už označených obdobiach bez toho, aby jeho postupu bránila zákonná prekážka, je potrebné považovať za zbytočný prietah v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy.

Okrem uvedených období nečinnosti okresného súdu bolo predmetné konanie poznačené aj jeho neefektívnym postupom. O tejto skutočnosti svedčí aj fakt, že vykonávanie prvotných procesných úkonov (zaslanie výzvy na zaplatenie súdneho poplatku sťažovateľovi a zaslanie žaloby žalovanému, aby sa k nej vyjadril) v predmetnej veci trvalo okresnému súdu takmer desať mesiacov, ako aj skutočnosť, že vydanie rozhodnutia o návrhu žalovaného na uloženie povinnosti zložiť preddavok na trovy dôkazu potreboval viac ako deväť mesiacov.

Už uvedené skutočnosti nesvedčia o tom, že by okresný súd organizoval svoj procesný postup v posudzovanom konaní (sp. zn. 22 C 8/2007) tak, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty sťažovateľa týkajúcej sa práv, ktoré boli predmetom žaloby, tak ako mu to ukladá ustanovenie § 100 ods. 1 OSP, ktoré predstavuje premietnutie ústavnej garancie práva účastníkov občianskeho súdneho konania na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prieťahov v zákonnej rovine.

Ústavný súd konštatuje, že konanie, ktoré je predmetom posúdenia, trvá už viac ako šesť rokov a deväť mesiacov, a vzhľadom na uvedené obdobia nečinnosti, ako aj neefektívnu činnosť okresného súdu nemožno dobu predmetného konania vedeného na okresnom súde považovať za ústavne akceptovateľnú vo vzťahu k základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ako ani vo vzťahu k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto dospel k záveru, že označené práva sťažovateľa boli porušené.

III.

Pretože ústavný súd zistil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom, prikázal tomuto súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prieťahov, a odstránil tak stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza sťažovateľ domáhajúci sa rozhodnutia súdu vo svojej veci.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil,

je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 9 000 € od okresného súdu z dôvodov uvedených v jeho sťažnosti.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadost'učinenia.

Pri určení sumy primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 8/2007 a berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým predmet uvedeného konania, t. j. čo je pre účastníka konania v stávke – „at stake“, právnu a skutkovú zložitost' predmetnej veci, správanie sťažovateľa, ktorým prispel k predĺženiu konania, ale aj skutočnosť, že sťažovateľ sa v rámci predmetného konania odstránenia priesťahov niekoľkokrát svojimi žiadosťami domáhal, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € sťažovateľovi za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou.

Ústavný súd v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 3 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2012, ktorá bola 781 €. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v roku 2013 predstavovala sumu 130,16 € a režijný paušál 7,81 €. Odmena za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti) vypočítaná podľa vyhlášky predstavuje celkovú sumu 275,94 €.

Sťažovateľ v sťažnosti požiadal o priznanie náhrady trov konania v sume 269,58 €, a ústavný súd mu preto priznal náhradu trov konania v celej ním uplatnenej sume. Okresný súd je povinný uhradiť trovy konania na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP) podľa bodu 4 výroku tohto nálezu.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, nadobudne toto rozhodnutie právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. októbra 2013